

שקלים דף ב

שאלה: למה באחד באדר?

תשובה: כדי שיביאו ישראל את שקליהן בעונתן ותיתרם תרומת הלשכה מן החדשה בזמנה באחד בניסן

שאלה: למה תורמים את הלשכה בא' בניסן?

תשובה 1: ומר ר' שמואל בר רב יצחק: תרומת הלשכה כתחילת' דכתיב **ויהי כחגג הראשון כשנה השנית כאחרי לחגג הוקף המשכן** ותני עלה **ביום שהוקם המשכן בו ביום נתרמה התרומה**
תשובה 2: רבי טבי רבי יאשיה בשם כהנא **נאמר כאן חגג' ונאמר להלן חגג' מה חגג' שני' להלן אין מונין אלא מניסן אף חגג' שני' כאן אי' מונין אלא מניסן**

תיקון תשובה 2: אמר רבי יונה שבק רבי טבי ראשה ואמר סופא דל כן כהדא דתני

זאת עולת חגג כחגגו יכול תהא תורם בכל חדש וחדש תלמוד לומר כחגגו לחגג' בחודש אחד הוא תורם לכל חדשי השנה יכול באי זה חדש שירצה נאמר כאן חגג' ונאמר להלן חגג' מה חגג' שנאמר להלן אין מונין אלא מניסן אף חגג' שנאמר כאן אין מונין אלא מניסן

שאלה: מהו משמעין?

תשובה: רב הונא אמר מכריזין.

הבאת פסוק: **ויתן קוף כ'הוזה וכ'והשם**

אפשרות 1: למה דווקא לעניין השקלים מכריזים ולא לדברים אחרים כמו פסח או חגיגה
אפשרות 2: איך יודעים שהמשנה מתכוונת במילה "משמעין" שמכריזים

שאלה: בשנה מעוברת מתי מכריזים?

תשובה: תמן תנינן **אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים**
רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי אף שימוע שקלים וכלאים ביניהן

עניין צדדי שנאמרה על אותה משנה: רבי חלבו ורב חונה רב בשם ר' חייה רבה הכל יוצאין בארבעה עשר שהוא זמן קרייתתה

חיזוק לדברי ר' יהושע בן לוי: אמר ר' יוסה ויאות כלום אמרו משמעין על השקלים לא כדי שיביאו ישראל שקליהן בעונתן אם אומר את באדר הראשון עד כדון אית בשתא שיתין יומין כלום אמרו יוצאין אף על הכלאים לא כדי שיהו הצמחין ניכרין אם אומר את באדר הראשון עד כדון אינון דקיקין

דעה מנוגדת לדברי ר' יוסי: רבי חזקיה שאל מעתה בני בבל משמעין על שיקליהן מראשו של חורף לא כדי שיביאו ישראל שקליהן בעונתן ותיתרם תרומת הלישכה מן החדשה בזמנה באחד בניסן – יש לבני בבל להכריז מתחילת החורף (או תחילת אדר ראשון לפי נוסח חילופי)

קושי על חזקיה: התיב רבי עולא קומי ר' מנא והא תנינן **בג' פרקים בשנה תורמין**

את הלשכה בפרס הפסח בפרס העצרת בפרס החג

תירוצ: אי"ל נימר אילין דקריבין בפרס הפסח אילין דרחיקין בפרס העצרת ואילין דרחיקין מינהון בפרס החג אמר ליה כולה כאחת היתה באה ולמה אמרו בשלשה פרקים כדי לעשות פומפי לדבר

פסוקים שמוכיחים שאי אפשר לסמוך על אנשים שיעשו את הדבר הנכון – ובגלל זה מכריזים

3 תרומות בפרשה – והבאת מקור לכך בפסוקים

בחמשה עשר בו קורין את המגילה בכרכים

קושי על אמורא ממשנה זו: לא כן אמר רבי חלבו רב חונה רב בשם רבי חייה רבה הכל יוצאין בארבעה עשר שהוא זמן קריאתה – משמע שעיקר החיוב ביי"ד ולא הט"ו כפי שמוזכר במשנה

תירוץ: לא בא אלא ללמדך שכל המצות הנוהגות באדר השיני נהוגות באדר הראשון – ולא שעיקר החיוב בט"ו

המשך הסבר לדברי ר' חלבן: רבי יוסה ורבי אחא הוון יתיבין אמר רבי יוסה לרבי אחא לא מסתברא לשעבר אלא לבא

קושי על הבנה זו: והא תני **מקום שנהגו לקרותה שני ימים קורין אותה שני ימים**
תירוץ: אמר ליה אוף אנא סבר כן – ולא קשה לי מהברייתא (אבל הוא לא מסביר למה)
הסבר לתירוץ: אמר רבי מנא ויאות אילו משקרייה בארבעה עשר חוזר וקרייא
בחמשה עשר שמא אין שומעין לו אם אומר את כן נמצאת עוקר זמן כרכין בידיך

המשך דיון בהבדלים בין אדר ראשון לאדר שני (תוספת למה שנאמר קודם): תני **רבן שמעון בן גמליאל או' מצות נהגות באדר שני אינן נהגות באדר הראשון חוץ מן הספד ומן התענית שהן שוין בזה ובזה**
פסיקת הלכה כרשב"ג: רבי בא ר' ירמיה בשם רב רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי הלכה כרבן שמעון בן גמליאל
הנהיגו כרשב"ג: רבי חונה רבה דציפורין אמר הנהיג רבי חנינה בציפורין כהדא דרבן שמעון בן גמליאל לא אמר אלא הנהיג הא להלכה לא

מחלוקת לגבי כתיבת השטרות באדר ראשון ושני
האם כותבים באדר ראשון "אדר ראשון" ובאדר שני "אדר"
או
באדר ראשון "אדר" ובאדר שני "אדר שני"